

04 152 0004 060

ገቢዎች ክፍያ

አማርኛ ፊደልና ቁጥር

መማሪያ

ከበላቸው ወልደማርያም ኃይሌ

አሳታሚ :- ሜጋ አሳታሚ ድርጅት

1989

መግቢያ

ቋንቋን ቀላል በሆነ ዘዴ ለመማርም ሆነ ለማስተማር የሚረዱ መጻሕፍትን ማዘጋጀት የተለመደ ነው። ይህ መጻሕፍም በተለይ አማርኛ ቋንቋን መማር ለሚፈልጉና በየትኛውም የእድሜ ክልል ለሚገኙ ሰዎች እንዲሁም በየትኛው ስፍራ ለማስተማር ፍላጎቱ ላላቸው ወገኖች እንዲረዱ ታስቦ የተዘጋጀ ነው።

መጽሐፉ አማርኛ ቋንቋንና ቁጥሮችን መማር ወይም ማስተማር ለሚፈልጉ ሁሉ በቀላሉ እንዲረዱት ለማድረግ በተለይ የሚከተሉትን ስልቶችና ዘዴዎች ተጠቅሟል።

ሀ- ከሆሄያቱ ትምህርት በፊት ከግዕዝ ፊደላት አጣጣል ጋር የሚያለማምዱ የእጅ ማፍታቻ መልመጃዎች ተስጥተዋል።

ለ- የፊደላት ቅርፅ ተወራራሽነት ማለትም ፊደላት ከራሳቸው ቅርፅ ሌላ ቅርፅና ስም እንዴት ሊያገኙ እንደቻሉ የሚያሳይ ስልት ተከትሏል።

ሐ- ሆሄያት ከ1-7 የጉጉሽ እርግታ ማለትም በግዕዙ ፊደላት ላይ የተለያዩ ምልክቶችን በመቀጠል የሚፈጥሯቸው ድምጾች ባህሪ ምን እንደሚመስል ያመለክታል። በተጨማሪም እንደ ከ፣ ገ፣ ቂ፣ ጉ የመሳሰሉት ፊደላት የቅርጽ መገሻ ከሆኑ ሆሄያት ጋር ተነፃፅረው እንዲጠኑ ሲባል አብረው ቀርበዋል።

መ- ፊደላት ትርጉም ባለው መንገድ ተደርድረው ቃላትን እንዴት እንደሚፈጥሩ፣ ቃላት ደግሞ ስሜት በሚሰጥ መንገድ ተቀነባብረው ሲመሰረቱ አረፍተ ነገር እንዴት እንደሚሰጡ ወዘተ. በሚያመለክት ስልት ለማቅረብ ተሞክሯል።

ሠ- አጠቃላይ ቁጥሮች፣ የመቁጠሪያ ቁጥሮች፣ የቁጥር ቤቶች እንዴት ሊገኙ፣ ሊመሠረቱና ሊቆጠሩ እንደሚችሉ የሚያስተምሩ ስልቶች ተካተዋል።

በአጠቃላይ መጽሐፉ በተቀናጀና በተደራጀ መንገድ የመማር ማስተማሩ ክንዋኔ ለሚካሄድባቸው ተቋማት እጅጉን ጉልህ ጠቀሜታ ያለው ቢሆንም፤ ከዚህ በዙፍም ባልተናነሰ ደረጃ በአጋጣሚ ወይም በችግር ምክንያት ት/ቤት ገብተው ለመማር እድሉን ላላገኙ ህፃናትና በተለያዩ የእድሜ ደረጃ ለሚገኙ ማይማን ጎልማሶች ወይም አማርኛን እንደተጨማሪ ቋንቋቸው ለማወቅ ለሚፈልጉ ዜጎች በአሳዳጊዎቻቸው ወይም በትርፍ ጊዜአቸው መምህር ቀጥረው ለሚማሩ ወይም ለሚያስተምሩ ሁሉ አገልግሎት እንዲሰጥ ታስቦ የተዘጋጀ ነው።

ምዕራፍ 1 ትምህርት አንድ

የእጅ ማፍታቻ

በእጁ እርሳስ ይዞ (ጽፎ) የማያውቅ በድጥ ላይ በሚራ መድ ሰው ይመሰላል። በድጥ ላይ የሚራ መድም ሰው በሚፈልገው ፍጥነት ወደ አሰበበት አቅጣጫ ለመሄድ ይሳነዋል። መንገዱ አስቸጋሪ በመሆኑ እግርቹ እንደልብ መንቀሳቀስ አይችሉም። ጽፎ የማያውቅም ሰው እንዲሁ ጣቶቹን እንደልብ ማዘዝ ስለሚሳነው ፊደላቱን ያለችግር አስተካክሎ መጻፍ ይሳነዋል። እንዲህ አይነቱ ሁኔታ እንዳያጋጥም በእጅ ማፍታቻ ዘዴዎች በመጠቀም ጣቶቹን ማፍታታትና ማለማመድ ያስፈልጋል።

ስለዚህ እንዲህ አይነቱን ችግር ለመቅረፍ የሚያግዙ የእጅ ማፍታቻ ዘዴዎች በመልመጃ መልክ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ቀርበዋል።

የእጅ ማፍታቻ ዘዴ መልመጃዎች አቀራረብ የሚከተሉትን ጥቅሞች ይሰጣሉ።

- ሀ. ጣቶችን በአጭር ጊዜ ውስጥ ገርቶ ትክክለኛ ጽሁፍ ለመጻፍ ያበቃሉ።
- ለ. ፈጥኖ ለመጻፍ፣ የሆሄያትን ቅርፅ በአግባቡ ለመቅረጽ፣ መስመር ጠብቆ ለመጻፍ ይረዳሉ።
- ሐ. ሆሄያት ጥቅም ላይ ሲውሉ በቃላት መሃከል የሚኖረውን ርቀት ያሳውቃሉ።
- መ. በአጠቃላይ የአጻጻፍ ዘዴ ፊደላት፣ ቃላትና ዓረፍተ ነገሮች ሲመሠረቱም ሆነ ሲጻፉ የተመጠነ ርቀታቸውን እንዲ

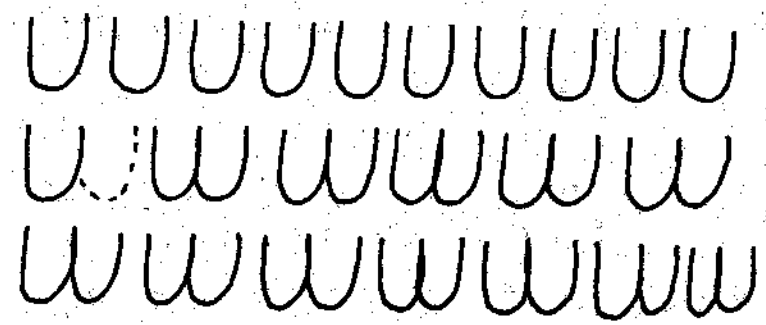
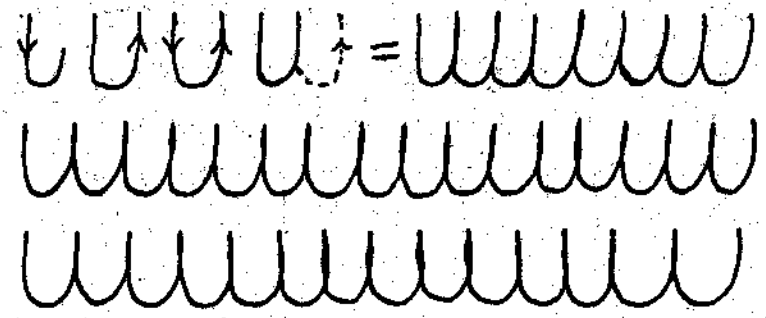
ጠብቁ! የለምንም መጨናነቅ በቀጣዪው ቦታ እንዲሰፍሩ ማድረግ የሚያስችል ክህሎት ለማዳበር ያግዛሉ።

ስለዚህ ተማሪዎችም ሆኑ አስተማሪዎች የእጅ ማፍታቻ ዘዴዎች የሚሰጡትን ጥቅም ግምት ውስጥ በማስገባት የተሰጡትን መልመጃዎች መሠረት አድርገው የትምህርቱን አሰጣጥ መጀመር ይኖርባቸዋል።

ከዚህ ቀጥሎ የአማርኛን ፊደል መጻፍ ለማስቻል የሚረዱ ስድስት መልመጃዎች ቀርበዋል። መልመጃዎቹን አርሳስ ጨብጠው የማያውቁ ጣቶች በአንድ ጊዜ አስመስለው ላይጽፍላቸው ይችላሉ። ሆኖም የአማርኛ ፊደላትን ለመጻፍ ቀላሉ ዘዴ የቀረ ቡት መልመጃዎች በመሆናቸው ደጋግሞ አስመስሎ ለመጻፍ መሞከር ያስፈልጋል። የአማርኛ ፊደል አጻጻፍ መማሪያ መልመጃዎቹ የፊደላትን አጀማመርና አጨራረስ የሚያስተምሩ፣ ልምድ የሌላቸውን ጣቶች የሚገሩ፣ መስመር ጠብቆ ለመጻፍ የሚያስችሉ በመሆናቸው ሳይሰለጩ በጥንቃቄ ልንጠነቀምባቸው ይገባል።

ከመልመጃ 1-5 ያሉትን በማየት ልምምድ አድርግ።

መልመጃ አንድ

ቶ ቶ ቶ = ጠጠጠጠጠጠጠጠ
 ጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠ
 ጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠ

ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ
 ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ
 ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ
 ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ

ቶ ቶ ቶ = ጠጠጠጠጠጠጠጠ
 ጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠ
 ጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠጠ

ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ
 ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ
 ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ ሰ
 ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ ሸ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ
 ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ ከ

ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ
ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ
ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ ቨ
ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ
ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ ጠ
ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ
ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ ሐ
ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ
ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ
ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ ኸ

ፎ ፎፎፎፎ = ፎፎፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ

ፎ ፎፎ ፎፎፎ ፎፎፎፎፎ = ፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ
ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ

ፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ

□□ = □□□□□□□□

⤵ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ = ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙
⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙
⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙

⤵ Ⓚ Ⓚ = Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ
Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ
Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ Ⓚ

⤵ Ⓢ Ⓢ Ⓢ = Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ

Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ

Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ

መልመሻ ስራት

→ Ⓢ Ⓢ Ⓢ = Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ
Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ Ⓢ

ተተተተተተተተተ

ተፑፑፑፑፑፑፑፑፑፑፑ

ተፋፋፋ H = ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋፋ

ህህህህህ = ህህህህህህህህህህ

ህህህህህህህህህህህህህ

ነነነነነነነነነነነነነ

ነነነነነነነነነነነነነ

ነነነነነነነነነነነነነ

ነነነነነነነነነነነነነ

ነነነነነነነነነነነነነ

ነነነነነነነነነነነነነ

መልመዳ አምስት

ረረረረረረረረረረረ

ረረረረረረረረረረረ

ሬሬሬሬሬሬሬሬሬሬሬ

ሬሬሬሬሬሬሬሬሬሬሬ

ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ
 ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ ገ

ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ ፕ
 ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ ፐ

ምዕራፍ 2

ሆሄያትን የሚረገፍ ምልክቶችን ማጠና የእያንዳንዱን ቅርጽ አፈጣጠር ማወቅ፡፡

ከመልመጃ 1-7 ያሉትን የፊደላት ቅርጽ ለይ፡፡

መልመጃ አንድ

ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ	ሀ
ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ሀ	ሀ
በ	በ	በ	በ	በ	በ	በ
ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ
ሰ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ
በ	በ	በ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ
ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ
ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ
መ	መ	መ	መ	መ	መ	መ
መ	ሙ	ሚ	ማ	ሚ	ም	ም

መልመጃ ሁለት

ሀ	ሀ	ሀ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ
ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ
ሠ	ሠ	ሚ	ሣ	ሢ	ሥ	ሥ
ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ
ረ	ሩ	ሪ	ሪ	ሪ	ር	ር
በ	በ	በ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ
ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ
ሰ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ	ሱ
ሰ	ሰ	ሰ	ሽ	ሽ	ሽ	ሽ

ምዕራፍ ሦስት

አጠቃላይ የፊደል ገበታ (ከሀ-ፐ)

1-7 የሆሄያትን የጉንዮሽ እርባታ ተመልክት::

መልመጃ አንድ

ግዕዝ	ክዕብ	ሣልቦ	ራብዕ	ሃምቦ	ሳድቦ	ሳብዕ
1 ሀ	2 ሁ	3 ሂ	4 ሃ	5 ሄ	6 ህ	7 ሆ
ሰ	ሁ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ
ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ
መ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ
ሠ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ
ረ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ
ሰ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ
ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ
ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ

መልመጃ ሁለት

ጌ	ኃ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ
ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ	ጌ

ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ

መልመጃ ሦስት

ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ

- የፊደል ገበታው ውስጥ ተካተው የሚታዩት

ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ

እነዚህ - አንድ ባለ ሰባት ተርታ ወደ ጉን ያለው
 - አምስት ባለ አምስት ተርታ ወደ ጉን ያላቸው
 - አንድ ባለ አንድ ተርታ ብቻ ያለው ናቸው::
 እነዚህ ሆሄያት በአንድ ላይ ተካተው የፊደል ገበታውን መሰ-
 ያደርጉታል ከሀ-ፐ

ምዕራፍ 4

ቃላትና ዐረፍተ ነገር ምስረታ

ክፍል አንድ

ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ሀ	ሆ
ሠ	ሡ	ሢ	ሣ	ሤ	ሥ	ሦ

ከመልመጃ 1-6 በያንዳንዱ ሆሄ

ባለ 2, 3, 4, 5 ፊደላት ቃላት ምስረታ::

ሀ መልመጃ አንድ

ቃላት ምስረታ

ሀቅ	ሁን	ሂስ	ሃር	ሄደ	ሀግ	ሆድ
ሀቀኛ	ሁከት	ሂሃብ	ሃሠት	ሄዋን	ሀዳግ	ሆለታ
ሀሰተኛ	ሁሰተኛ	ሂሃብሀ	ሃብታም	ሄርድስ	ሀሰረት	ሆሄያት
ሠፊ	ሡሥ	ሢሦ	ሣር	ሄሪ	ሥሥ	ሦፍ
ሠፈር	ሡዳን	ሢሳይ	ሣንክ	ሄሠኛ	ሥንጃ	ሦስት
ሠራተኛ	ሡራፊል	ሢዳምኛ	ሣልልሀ	ሄከንድ	ሥደተኛ	ሦስተኛ

ከመልመጃ 1-6 የፊደላት በቅደም ተከተል ዓረፍተ ነገር ምስረታ

ሰ መልመጃ አንድ

ዓረፍተ ነገር ምስረታ

ሀቅ የትክክል ሥራ ውጤት ነው::
 ሁሉም የየራሱን ኃላፊነት ይወጣ::
 ሂሃብሀን አሠርተህ ያለብህን አወራርድ::
 ሃብታም ለመሆን ከመመኘትህ በፊት እውቀትን ገብይ::
 ሄኖክ የሄዋን ወንድም ነው::
 ሀሰረት ያለው ሕዝብ ምንም ችግር አይበግረውም::
 ሆሄያት የቋንቋ መሠረቶች ናቸው::
 ሠፊ የእድገት ጉዳይ ሳይ እንገኛለን::
 ሡሪህን በወጉ እጠበው::
 ሢሳይ ዘወትር በሥራ የተጠመደ ነው::
 ሣር ለከብቶች መኖ ብቻ ሳይሆን ለብዙ ነገር ይጠቅማል::

ሄሪ ማሄር ማለት አድማ ማደምን ያመለክታል::
 ሥራ የእድገት ጉዳይ ነው::
 ሦስት ጊዜ ለክተህ አንድ ጊዜ ቁረጥ::
 ሠርቶ መኖርን ባሕልህ አድርግ::
 ሡራፊል ሲመጣ ጥራኝ::
 ሢሦ ደሞዜን ለእህቴ ሳኩላት::
 ሄትየዋ ጥሩ የማር ጠጅ ይጥላሉ ::
 ሥፍራው ለዝግጅታችን ምቹ ነው::
 ሦፋው ሲቀመጡበት በጣም ይመቻል::
 ሠርግ ለመደገስ በቂ ዝግጅት ያስፈልጋል::
 ሡልጣንና ሃሰንን እወዳቸዋለሁ::
 ሢቃ ከክፍተኛ ደስታ የሚመነጭ ውጥረት ነው::
 ሣጥኑ ውስጥ ክተተው::
 ሄም የአዳም ልጅ ነው::
 ሥዕል መሥራት ያስደስተኛል::
 ሦስት ወንድሞች አሉኝ::

ክፍል ሁለት

በ	ቡ	ቢ	ባ	ቤ	ብ	ቦ
ቨ	ቩ	ቪ	ቫ	ቫ	ቫ	ቫ
ሰ	ሱ	ሲ	ሳ	ሴ	ስ	ሶ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ሎ	ሌ
አ	ኡ	ኢ	ኣ	ኤ	አ	ኦ
ኸ	ሱ	-	-	-	-	-
ከ	ኩ	ኪ	ካ	ኬ	ክ	ኸ
ኸ	ኹ	ኺ	ኻ	ኼ	ኽ	ኾ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ሐ	ሑ	ሒ	ሓ	ሔ	ሐ	ሑ

ሀ መልመጃ ሁለት ቃላት ምሥረታ

በላ	ቡላ	ቢራ	ባል	ቤት	ቤል	ቦካ
በለጠ	ቡቸላ	ቢራራ	ባንክ	ቤህዬ	ብርድ	ቦላሌ
በላቸው	ቡራቡራ	ቢራቢር	ባንጺራ	ቤንዚን	ብርጭቆ	ቦረበር
በጠበጠች	ቡቸላዋን	ቢራራልኝ	ባንጺራዩ	ቤህዬንሽ	ብርቅንሽ	ቦርባሪ
ቨርሰ	ቨቃል	ቨክሰ	ቫልስ	ቪነስ	-	ቮልስ
ሰራ	ሱሪ	ሲኒ	ሳር	ሴት	ሰስ	ሶል
ሰይፍ	ሱማሌ	ሲኒማ	ሳንጃ	ሴንጢ	ሰንቅ	ሶሬያ
ሰቀቀን	ሱማሌው	ሲያምኛ	ሳምሶን	ሴኒጋል	ሰደተኛ	ሶማሊያ
ሸር	ሹል	ሺህ	ሻረ	ሹኪ	ሽል	ሾላ
ሸረኛ	ሹመት	ሸሞት	ሻካራ	ሹኪው	ሽመል	ሾተል
ሸረሪት	ሹምሸር	ሸፈራው	ሻምበል	-	ሽንብራ	ሾተላይ
ለማ	ለል	ለቅ	ለባ	ለላ	ልክ	ለሚ
ለምለም	ለባንጃ	ለማሊም	ለሊወላ	ለባጣት	ልዑካን	ለሚናት
አለ	አሉ!	አሣ	አሣ	አሊ	አሽ	አና
አፋር	አሉታ	አላማ	አላማ	አረር	አርም	አርም
አፋርኛ	አደታዊ	አሳያስ	አርበኛ	አርትራ	አርምጃ	አርምኛ
አረ!	-	-	-	-	-	-
ክል	ክል	ኪሎ	ካባ	ክላ	ክክ	ኮት
ክብት	ክራት	ኪሣራ	ካርት	ክኒያ	ክፋን	ክክብ
ክረተፊ	ክትኳቶ	ኪዮስክ	ካሚያን	ክሚካል	ክትባት	ክበለለ
ክላ	ክሐ	ክዮራ	ካኳታ	-	-	-
ጠር	ጡር	ጢስ	ጣሣ	ጤዛ	ጥጥ	ጠስ
ጠረን	ጡንቻ	ጢሶኛ	ጣምራ	ጤናማ	ጥራጊ	ጠረኛ
ሐር	ሐሉ	ሐስ	ሐቅ	ሐደ	ሐገ	ሐራ
ሐረር	ሐክት	ሐሣብ	ሐሣብ	ሐኛክ	ሐዝብ	ሐህት
ሐረርን	ሐክተኛ	ሐማሊያ	ሐምራዊ	ሐራልድ	ሐብረት	ሐሳዕና

ለ መልመጃ ሁለት ዐረፍተ ነገር ምሥረታ

በቀለ ጤነኛ አካል አለው።
 ቡራቡራ በግ ያማረ ቆዳ አለው።
 ቢራቢር ምግብ-ዋን ከአበቦች ላይ ታገኛለች።
 ባርኔጣ የፀሐይ መክለያ ነው።

ቤቱ ያማረ ነው።
 ብርቱኳን ጥሩ ጣዕም አለው።
 ቦርሳ የገንዘብ ማኖሪያ ነው።
 አበበ ጨዋ ልጅ ነው።
 ኡኩታ የድረሱልኝ ጥሪ ነው።
 ኢሳይንሳዊ ድርጊቶችን አልደግፍም።
 አላማ የሌለው ዜጋ ፋይዳ የለውም።
 ኤርምያስ ትሁት ጉብል ነው።
 እርምጃውን ያፋጠነ ሕዝብ ይበለፅጋል።
 አ! አምላኬ ከክፉ ጡብቀኝ።
 ሸረኛ ቢለበሰብ አንድ ሃቀኛ አይሆንም።
 ሹመት የሕዝብ አደራን መሸክም ነው።
 ሺ-ምት መጣ ቢለው አንዱን ግባ በለው አለ።
 ሻካራ ድምፅ ለዘፈን አይሆንም።
 ሼል አንድ የነዳጅ አቅራቢ ድርጅት ነው።
 ሽርሸር የሚኬደው አዕምሮን ለማደስ ነው።
 ሾላ ጣፋጭ ፍራ ነው።
 ለማ ለም መሬት አለው።
 ሉል የዓለም ምሳሌ ነው።
 ሊቅነት የሚገኘው በትምህርትና በሥራ ነው።
 ላም ወተት ትሠጣለች።
 ሌባ ከምድረገፅ ይጥፋ።
 ልምድ የሚመጣው ብዙ ከመሥራት ነው።
 ሎሚ ከፍራፍሬ ዓይነቶች አንዱ ነው።
 ከፍ ብለህ ተኛ።
 ኩል ተኩላለች።
 ኪሎ ከብደትን ይለካል።
 ካባ ባህላዊ የማዕረግ ልብስ ነው።
 ክላ የፍተሻ ጣቢያ ነው።
 ክክ መብላት እወዳለሁ።
 ኮት ያምርብሃል።
 ጠላ እወዳለሁ።
 ጡት የጠባ ሕፃን ለበሽታ አይጋለጥም።
 ጢስ አባይ የት ይገኛል?

ጣት ምን ማድረግ ይገባ?

ጤዛና ገንዘብ ጠፊ ነው።

ጥንድ ጫማ አለው።

ጦርነት የሠላም ጦር ነው።

ቨርስ በመጽሐፍ ውስጥ ላሉ ጥቅሶች መጠሪያ ነው።

ቡድን የሙሽራ ልብስ ነው።

ቪላ ቤት አለን።

ቫልስ ዝግ ያለ የዳንስ አይነት ነው።

ቪነስ ከሜርኩሪ ተጥላ ያለች የላይት ነች።

ቮልስ መኪና ቤንዚን አይፈጅም።

(ቋንቋ ተወራራሽ ስለሆነ «ቫ-ቮ») ከአንገሊዝኛ

የተወረሱ ናቸው

ክፍል ሦስት

መ	ሙ	ማ	ማ	ሚ	ም	ሞ
ጨ	ጨ	ጨ	ጫ	ጨ	ጫ	ጨ
ወ	ው	ዊ	ዋ	ዌ	ው	ዎ
ቀ	ቀ	ቂ	ቃ	ቄ	ቀ	ቆ
ቂ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	-	-

ሀ መልመጃ ሦስት ቃላት ምሥረታ

መላ	ሙሉ	ማና	ማት	ሚያ	ምት	ሞት
መደዳ	ሙቀት	ማስት	ማጭድ	ሚያይ	ምንዳ	ሞቀት
መደመደ	ሙልሙል	ማጥማጣ	ማለበያ	ሚያይያ	ምንጻር	ሞልቃቃ
ጨዋ	ጨቤ	ጨሰ	ጫማ	-	ጫቃ	ጨማ
ጨዋታ	ጨሽት	ጨሰኛ	ጫጫታ	-	ጫማ	ጨርቃ
ቀላ	ቁና	ቁል	ቃና	ቁስ	ቅል	ቆት
ቀለም	ቁመት	ቁመኛ	ቃላት	ቁጠማ	ቅመም	ቆለኛ
ቀላቀለ	ቁርጠት	ቁላቁል	ቃርማያ	ቁንጠኛ	ቅልቅል	ቆምጠጠ

ለ መልመጃ ሦስት ዓረፍተ ነገር ምሥረታ

መላ ምቱ።
 ሙሉ ትዳር ይሰጥሽ።
 ሚናስ ሩጫ ይወዳል።
 ማድያት ፊትህ ላይ ወጣ።
 ሚይይይ የዓለም ሠራተኞች ቀን ነው።
 ምሥራቅ የጀምበር መውጫ ነው።
 ሞት የመኖር ማብቂያ ነው።
 ጨዋ ልጅ አለኝ።
 ጨሽት አያስፈልግም።
 ጨሰ ሰጤና ጥሩ አይደለም።
 ጫፍ ላይ ደርሰህ ተመለስ።
 ጫቃ ውስጥ አትግባ።
 ጨማ እምብዛም ሰጤና አይሰማማም።
 ቀይ ሽሚዝ እወዳለሁ።
 ቁመናው ያማረ ነው።
 ቁል ፍቅር አያውቅም።
 ቃናው የማይጣፍጥ ምግብ አልወድም።
 ቁሱ ሳይባርኩን ሄዱ።
 ቅራቅንሶ መሰብሰብ ትወዳለህ።
 ቆመህ ታንቀላፋለህ?

ክፍል አራት

ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቲ	ቶ
ቸ	ቹ	ቺ	ቻ	ቻ	ቻ
ነ	ኑ	ኒ	ና	ኑ	ኑ
ኘ	ኙ	ኚ	ኛ	ኙ	ኙ
ጎ	ጉ	ጊ	ጋ	ጊ	ጊ
ገ	ጉ	ገ	ገ	ገ	ገ
ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ
ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ

ሀ መልመጃ አራት ቃላት ምሥረታ

ተካ	ቴሉ	ቲም	ታዛ	ቴኘ	ትል	ቶሎ
ተነሳ	ቴሃን	ቲፎዘ	ታንካ	ቴምር	ትልቅ	ቶሬቅ
ተናገረ	ቴልቱላ	ቲማቲም	ታምቡር	ቴምብር	ትንታግ	ቶምባ
ነገር	ኑዛዜ	ኒኬል	ናደው	ኔሬሬ	ንባብ	ኖህ
ገሩር	ጎከት	ጊደት	ጋይል	ጌዋን	ጎንድ	ጥህት
ዘብ	ዙር	ዚቅ	ዛተ	ዜሮ	ዝግ	ዘማ
ዘቢብ	ዙሪያ	ዚቀኛ	ዛጉል	ዜኒት	ዝባድ	ዘብል
ዘለዘለ	ዙሪያሽ	ዚግዛግ	ዛሬራን	ዜግነት	ዝንጀሮ	ዘማነህ

ለ መልመጃ አራት ዓረፍተ ነገር ምሥረታ

ተናገር ተናገር ይልሃል?
 ቴልቱላውን መንፋት ጀመረ።
 ቲማቲም ልገዛ መሄዴ ነው።
 ታንከኛ መሆንን አመኛለሁ።
 ቴምብር ያልተለጠፈበት ደረሰኝ አትቀበይ።
 ትኖር እንደሆን አርፈህ ኑር።
 ቶምባው ቢደርሰኝ ደስ ይለኛል።
 ዘበኛውን ጥራው።
 ዙሪያህን አስተውል።
 ዚንክ ጠቃሚ ማዕድን ነው
 ዛቻህን አልፈራም።
 ዜሮ ለዜሮ ተለያዩ።
 ዝግ ብለህ ንዳው።
 ዘረህ ዘረህ የምትገባው ወደ ቤትህ ነው።

ክፍል አምስት

ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ፀ	ፁ	ፊ	ፋ	ፅ	ፈ	ፎ

ዖ	ዩ	ዪ	ያ	ዬ	ይ	ዮ
ጸ	ጹ	ጺ	ጻ	ጼ	ጾ	ጿ
ጺ	ጻ	ጼ	ጾ	ጿ	ጺ	ጻ
ጾ	ጿ	ጺ	ጻ	ጼ	ጾ	ጿ

ሀ መልመጃ አምስት ቃላት ምሥረታ

ዐዩ	ዑዑ	ዒሣ	ዓሣ	ዔሊ	ዕሽ	ዖና
ዐይን	ዑደት	ዒላማ	ዓላማ	ዔዲያ	ዕርጎ	ዖሪሥ
ፀብ	ፀም	ዒም	ዓፊ	ዔዔ	ዕኑ	ዖም
ዳን	ዳር	ዒላ	ዓብ	ዔቃ	ዕድ	ዖቃ
ደፋር	ዳቁት	ዒናር	ዓርቻ	ዔታሞ	ዕልዝ	ዖለዝ
ደለደለ	ዳልዳም	ዒያቆን	ዓንኤል	ዔኮራት	ዕልድይ	ዖከተር
ጀማነ	ጁሙአ	ጺንካ	ጸርት	ጀምስ	ጅራት	ጸንያ

ለ መልመጃ አምስት ዓረፍተ ነገር ምሥረታ

ዐይንህ አብጧል።
 ዑዑም ብትል አታገኝም።
 ዒላማ ውስጥ ገባህ።
 ዓላማህ ተሳካ።
 ዔሊ ቀርፋፋ ፍጡር ነች።
 ዕርግብ የዋህ ናት።
 ዖና ቤት ውስጥ አትግባ።
 ደደብ አትሁን።
 ዳካህ አይገኝም።
 ዒዳ ይመስል በምልክት ትናገራለህ።
 ዳገት የወጣህ ይመስል ቁና ቁና አትተንፍስ።
 ድድህ የደማው ሎሚ ባለመምጣጥህ ነው።
 ደክተሩን አይቸው መጣሁ።

ክፍል ስድስት

ረ	ሩ	ሪ	ራ	ሪ	ር	ሮ
ፈ	ፋ	ፊ	ፋ	ፊ	ፍ	ፎ
ገ	ገ	ጊ	ጊ	ጊ	ግ	ግ
ጐ	ጐ	ጒ	ጒ	ጒ	-	-
ጥ	ጥ	ጥ	ጥ	ጥ	ጥ	ጥ

ሀ መልመጃ ስድስት ቃላት ምሥረታ

ረታ	ሩዝ	ሪህ	ራራ	ሪት	ርቢ	ሮጠ
ረገመ	ሩቂያ	ሪሃና	ራቁት	ሪሳው	ርግብ	ሮማን
ፊራ	ፋካ	ፊኛ	ፋና	ፊጠ	ፍል	ፎቅ
ፈረስ	ፋንጋ	ፈሸካ	ፋንታ	ፊገጣ	ፍርድ	ፎክት
ፈረፈረ	ፍራፍሬ	ፈገፊኔ	ፋንድያ	ፊርፊር	ፍርፍር	ፎለፎል
ገታ	ጉቶ	ጊዜ	ጋን	ጊታ	ግግ	ጐን
ገመድ	ጉልት	ጊንጥ	ጋዜጣ	ጊታዩ	ግመል	ጐብዝ
ገትጋታ	ጉልላት	ጊዜያዊ	ጋግርት	ጊታሁን	ግርግም	ጐልጐታ
ጥልጥ	ጥልጥ	ጥያኖ	ጥርቲ	ጥርፍ	ጥሪስ	ጥስታ

*እሩጠህ = ሩጠህ
እራቁት = ራቁት

እራሳው = ራሳው
እርግብ = ርግብ

(ኃ) = በፊደል ላይ የሚደረግ «የጫና» ድምፅ ሰጪ ምልክት ነው።

ለ መልመጃ ስድስት ፀረፍተ ነገር ምሥረታ

ፈረስ መጋብስ እውዳህ።
ፋካ የተባረባረ መሬት ነው።

ፊሸካ ነፍቶ አስቆመኝ።

ፋንታ መጠጣት እውዳህ።

ፊጠ ከባሕል መድሐኒት አንዱ ነው።

ፍርፍር ለቁርስ ተሰማሚ ምግብ ነው።

ፎጣ ለፊት መጥረጊያ ያገለግላል።

ጥልጥ የወረቀት መሥሪያ ጥሬ ዕቃ ነው።

ጥልጥ ከሰላሳ መጠጦች አንዱ ነው።

ጥያኖ የሙዚቃ መሣሪያ ነው።

ጥርቲ የአንድነት ስብስብ ነው።

ጥርሙዝ ሻይ እንዳይቀዘቅዝ ያደርጋል።

ጥሪስ በየጊዜው የሚታተም ጋዜጣ ነው።

ጥስታ ቤት የጥስታ ተምብር አለ።

ምዕራፍ 5

አጠቃላይ መልመጃ

ክፍል አንድ

ሁሉ	ሆሄ	ሠራ	ሐቅ	በግ	ቡኼ	ይህ
ጮኸ	ኋላ	ደሀ	ሥስ	ሚሦ	ሥጋ	ሣሳ
ሥራ	ሀገር	ሁክት	ሐቀኛ	ኃላፊ	ሁለት	ደኸዋ
ኅሊና	ድልህ	ሐሞት	ኋለኛ	ሠንጋ	ሥቃይ	ሣንቃ
ሕዝባዊ	ሐገራዊ	ሀልውና	ኃያላን	ሕይወት	ገብረት	ገሠገሠ
መሠረተ	በሠበሠ	ሠበሰበ	ተንገገገ	ቸበቸበ	ደበደበ	መረመረ

ይህንና ከዚህ የሚቀጥሉትን መልመጃዎች በሚቀጥለው ምሳሌ መሠረት ለመሥራት እንሞክር።

- ምሳሌ- ሥራን! መሥራት ያስከብራል።
ሀገር ሠላም ይሁን።
ስህተት አትፈጽም።
አሰባሳቢ መሆንህን አውቂያለሁ።
ሠበሰበ አሰባሳቢ
ሥራ መሥራት- እያልን መጠቀም እንችላለን።

ክፍል ሁለት

ቤሳ	ከሳ	ባካ	ሸላ	አሽ
ሸሽ	ብል	ላባ	ቢራ	ልብ
ሰብብ	ከሰል	አብሽ	ብላሽ	ኮሳሳ
ስልክ	ሽሰለ	ሱብል	ክብብ	ሽበተ
ከለከለ	ሽክሽክ	ሰባሰባ	ባሰባሰባ	ባጠባጠ
ጠራረገ	አሽለበ	ከለበሰ	ሰልካካ	አባባለ
አበሰበሰ	አለከለክ	አሰባሰበ	አስከለለ	አበጣጠረ

ክፍል ሦስት

ጫጫ	ጠጫ	ለጫ	ጨጨ	መጨ
ጨው	ውጭ	ቀጭ	ቁጭ	መራ
ቋር	ቋት	ጨሰ	ጠጫ	መጫ
ጭብጥ	አጭኸ	ጨበጠ	አጨሰ	ጨለመ
መከረ	መረጠ	ጨመረ	አቋረ	ቆረጠ
መረመረ	ጨባበጠ	አጫጫሰ	አቋረጠ	አቋራጭ
አስጨለጠ	አጨበጨበ	አስጨበጠ	አቆላመጠ	አንጉላጀ

ክፍል አራት

ተቸ	ቻለ	ትል	ችቦ	ቱባ
ዛተ	ዘብ	ብኸ	ጅብ	ነኝ
ነዝ	ተባ	ዣት	ኋላ	ቲታ
ታዛ	ነህ!	ተጋ	ቸረ	ተኛ
ተከለ	ጭጋግ	ጎታች	ቅዣት	ዝባድ
ዠባደ	አዘዘ	ዘቢብ	ኃይል	ፍገያ
ብናኝ	ብቸኛ	ንቅሳት	ጎበስት	ኃይለኛ
ተከተለ	ቸበቸበ	ተላቀቀ	ዝልዝል	ዘለዘለ
ዝብዝብ	ዘበዘበ	ዝልዝል	አብዣው	አብሲት
አንጉል	አዘላዘል	አዘበዘበ	ተቀላቀለ	ተገሰገለ
ተቸበቸበ	ተበታተነ	ተነቃቀለ		

ክፍል አምስት

ዕፅ	ፀብ	ዐብ	ዐየ	ደጅ	ጸዋ
ጸና	ጅብ	አዳ	ዳዳ	ጸጀ	ጻፈ
ነፃ	ፅዳ	ጸንሰ	ፃድቅ	ዐባይ	ዐርብ
ዓላማ	ዳንሰ	ጀልባ	ያደረ	ያደራ	ደረብ
ጸርት	ጀረት	ደበደበ	አበጸጀ	አፀናው	ዐበራየ
ፅናፅን	ያየዋል	ያረጋል	ይሠራል	አበጸጀው	አደላደለ
ዐበራየው	አፀደቀው	ያሳየዋል	ይጉድላል	አፀናው	

ዳላ ጫፍ ላይ የሚኖር ወፍራም ክፍል

ክፍል ስድስት

ረዳ	ራራ	ሩጫ	ፋፋ	ፋና	ፊሪ
ገር	ጋቢ	ጉቶ	ጌጥ	ግብ	ጎራ
ንዳ	ንር	ጉጥ	ፒፓ	ጋት	ሪዝ
ፎከረ	ፊጣን	ፍዖል	መራራ	ርጉም	ሮንድ
ፊለፊለ	ረፊረፊ	ገመገመ	ፍራፍሬ	ፍርፋሪ	ፍንዳታ

ማጠቃለያ

የአማርኛን ሆሄያትና የቅርጽ አፈጣጠር ከላይ በቀረቡት መልመጃዎች በዝርዝር ለማሳየት ተሞክሯል። የቀረቡት መልመጃዎች በአጠቃላይ ሲታዩ የሚከተለውን ይመስላሉ።

1. ከ 1-7 የጎንዮሽ ድምፅ ያላቸው ፊደላት፡-

አማርኛ ፊደል ከ 1-7 የጎንዮሽ ድምፅ ያላቸው 28 ሆሄያት አሉት።

1 ኸ (ሀሐጎ)	11 ቸ	21 ጀ
2 ሰ	12 ኘ	22 ገ
3 መ	13 ኘ	23 ጠ
4 ሠ/ሰ	14 አ/ዐ	24 ጨ
5 ረ	15 ከ	25 ጸ
6 ሽ	16 ወ	26 ጸ/ፀ
7 ቀ	17 ዘ	27 ፈ
8 በ	18 ዠ	28 ፒ
9 ሽ	19 የ	
10 ተ	20 ደ	

ከ 1-7 የጎንዮሽ ድምፅ ያላቸው ፊደላት ሆኖ ስምንት መባሉ ግር ሊያሰኝ ይችላል። ከዚህ ቀደም እንደሚታወቀው ከ ሀ-ፒ ያሉት ሆሄያት 33 ነበሩ። ይሁን እንጂ በዚህ የፊደል ገበታ ተመሳሳይ ድምፅ ያላቸው ሆሄያት እንደ አንድ ድምፅ በመወሰዳቸው ቁጥራቸው ወደ ሆስምንት እንዲጠቃለሉ ተደርገዋል።

2. ከ 1-5 የጎንዮሽ ድምፅ ያላቸው ሆሄያት

አማርኛ ፊደል ከ 1-5 የጎንዮሽ ድምፅ ያላቸው 4 ሆሄያት አሉት።

1	ኮ	ኩ	ኲ	ኳ	ኴ
2	ጎ	ጊ	ጋ	ጌ	ግ
3	ቁ	ቁ	ቂ	ቃ	ቄ
4	ጉ	ጊ	ጋ	ጌ	ግ

3. ባለአንድ ድምፅና ፊደል

አማርኛ አንድ ድምፅ ብቻ ያለው አንድ ሆሄ አለው።
ኸ

እነዚህ ከ 1-3 የቀረቡት የአማርኛ ፊደላት በድምፅና በቅርጽ አፈጣጠራቸው ሲደረደሩ የሚከተለውን ይመስላሉ።

ሀ የመጀመሪያው 'T' የመጨረሻው ፊደል ነው።

ተራ ቁ.	ፊደል	ተራ ቁ.	ፊደል	ተራ ቁ.	ፊደል
1	ኸ (ሀሐኅ)	12	ቸ	23	የ
2	ሰ	13	ጎ/ጊ	24	ደ
3	መ	14	ነ	25	ጀ
4	ሠ/ሰ	15	ኘ	26	ገ
5	ረ	16	አ/ዐ	27	ጉ
6	ሻ	17	ኸ	28	ጠ
7	ቀ	18	ከ	29	ጨ
8	ቁ	19	ኮ	30	ጸ
9	በ	20	ወ	31	ጸ/ፀ
10	ቨ	21	ዘ	32	ፈ
11	ተ	22	ዠ	33	ፒ

4. በተደራራቢ ምልክቶች የሚሰሩ ሆሄያት

አማርኛ ፊደል በተደራራቢ ምልክቶች የሚሰሩ 18 ሆሄያት አሉት።

ሷ	ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ገ	ጊ	ጋ	ጌ	ግ
ጅ	ዘ	ሸ	ጸ	ጸ	ጠ	ጠ	ጸ	ጸ	ጸ

እነዚህ 18 ሆሄያት ባሉባቸው ድምጾች ላይ 'ዋ'ን በመጨመር የተፈጠሩ ናቸው።

ለምሳሌ:- ሷ = ሉቀ
ሸ = መቀ
ጅ = ፋቀ

በአንዲህ አይነት አጻጻፍ የእነዚህን 18 ሆሄያት አይነት ተክቶ መጠቀም ይቻላል። በዚህም ባህሪያቸው የተነሳ ከ ሀ-ፒ በተዘጋጀው የፊደል ገበታ ውስጥ አልተካተቱም።

ጠቅላላ ሆሄያት

ሆ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ሆ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ሂ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ሃ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ሄ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ህ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ላ ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ል ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ል ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ
 ል ለ ሐ መ ወ ረ ሰ ሽ ቀ በ ተ ቸ ሀ ነ ሃ ለ ከ ሽ ወ ዐ ዘ ዠ ዩ ደ ጆ ጎ ጠ ጨ ጸ ጸ ፀ ፈ

ጥ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ
 ፎ ኮ ገ ወ ቁ ት ማ ና ጫ ቩ

ምዕራፍ 6
ክፍል አንድ

ቁጥሮች
አጋዞችና ቁጥሮች

በስዕል	በግዕዝ	በአረቢክ	በቃላት (በፊደላት)
	፩	1	አንድ
	፪	2	ሁለት
	፫	3	ሦስት
	፬	4	አራት
	፭	5	አምስት
	፮	6	ስድስት
	፯	7	ሰባት
	፰	8	ስምንት
	፱	9	ዘጠኝ

እዚህ በምትመለከቱት የቁጥሮች ገበታ ላይ በተለይም አረብኛ (በአረቢክ) ቁጥሮችን ለይተን በገመለከት ከ0,1,2 ...9 ያሉትን እናገኛለን። እነዚህ ቁጥሮች አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነም በርስ) የሚባሉት ሲሆኑ እነዚህም ሁሉን ቁጥሮች የሚፈጥሩ ናቸው። ከነዚህም ውጭ ቁጥሮች ሊገኙ አይችሉም። በእነዚህ እነዚህን አጣጥመን ካወቅን ሁሉንም የምናውቅ ስለሆነ ከሰማቸው እስከ አፃፃፋቸው የሚያሳዩውን ዘዴ በመጠቀም ሁሉንም የቁጥሮችን ገዕታ ከነዚህ በላይ የሚመጡት ቁጥሮች ስሞቻቸው ሲቀሩን የምናውቅበት ይሆናል። ከ0,1,2...9 ካሉት ቁጥሮች በላይ

የሚመጡ ቁጥሮች ማለት ከ10,11 ... ያሉት ሲሆኑ የቁጥሮችን መልካቸውንና የተናጠል ስማቸውን አሳምረን ስናውቅ ቁጥሮች ተቀናጅተው የሚፈጥሩት ስለሆነ ስማቸውን ባናውቅም ቀስ በቀስ የምንደርስበት ስለሚሆን በዚህ ደረጃ አስፈላጊ አይደለም። ዋናውና ተቀዳሚው ግን የሁሉም ቁጥሮች መሠረት የሆኑትን ምልክቶች ማወቅ ነው።

አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነም በርስ) አፈጣጠራቸውን አመሠራረታቸውን እንይ፡-

1X9 =	09
2X9 =	18
3X9 =	27
4X9 =	36
5X9 =	45
6X9 =	54
7X9 =	63
8X9 =	72
9X9 =	81
10X9 =	90

የዚህ ውጤት የሚፈጥረው ከ{0,1,2, ...9} የአጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነም በርስ) አፈጣጠራቸውን ለማሳየት እንጂ ቁጥሩን ለሚማሩ በዚህ አይነት ይቅረብ ማለት አይደለም።

አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነም በርስ) ለምን ከዚህ ጀምረው ሊፃፉ ወይም ሊታወቁ ቻሉ? እነዚህ ቁጥሮች በመጀመሪያ ሲፈጠሩ (ሲገኙ) ዜሮ የምትባለውን የአጠቃላይ ቁጥሮች አካል የሆነችውን ይዘው በመሆኑና የመጨረሻ ውጤታቸው ላይም ቁልጭ ብላ የመጀመሪያውን ረድፍ በመያዝ ወደ ላይ እስከ ዘጠኝ ቁጥር የሚዘልቁትን በማጀብዎ የቁጥሩ ስብስብ አካል ያደርጋታል። አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነም በርስ) ምንም እንኳን መቁጠሪያ ቁጥሮችን አካትተው ቢይዙም የቁጥሮች ስብስብ እንጂ የመቁጠሪያ ቁጥሮች ሊባሉ አይችሉም።

ስለዚህ ዜሮ የመቁጠሪያ ቁጥሮች (ከውንቲንን ነምበርስ) አካል አይደሉትም (1,2,3.....) ነገር ግን የሁሉም ቁጥሮች መሥራቾ፣ ማዕከል (አራጂን) ስትሆን ለቁጥሮች መስተፃምራዊ ተግባር ትሰጣለች። ይኸውም ቁጥሮች ሄደው እስከ ዘጠኝ ሲደርሱ እንዳይገቱ እንዲቀጥሉ ታደርጋለች። በተጨማሪም የአካባቢን የአየር ንብረት የሰውነት መቀትን ከእርሷ በላይም በታችም የሆኑትን ቁጥሮች በማማከልና መቁጠሪያም በመሆን ትሠራለች ስለዚህ ጠቃሚ በመሆኗ መታወቅ ስላለበት ከቁጥሮች ሳንለያት ልናውቃት ይገባል።

ለምሳሌ

{.....-3-2-1<0<1,2,3.....} ቁጥሮችን ስትማከልና ስትበልጥ

የቁጥሮች አፃፃፍ፣ አጀማመርና አጨራረስ

ጀማሪዎች ለብዙ ጊዜ ደጋግመው የአነሳሱን ቅደም ተከተል ሳይለቁ መለማመድ ይኖርባቸዋል። ከነዚህ ውጭ ሌላ ተጨማሪ ቁጥሮችን መለማመድ አያስፈልጋቸውም። እነዚህ ሁሉም ቁጥሮች ናቸው። ስለዚህ በጦር ምልክቶች አማካኝነት በጨዋታ መልክ እየተደረጉ የአፃፃፉን ሥነሥርዓት እንዲያውቁ ከተደረገና ያለተጨማሪ ምልክት ቁልጭ ያሉትን ቁጥሮች በመመልከት አነሳሱን ሳይዘነጉ መፃፋቸው ከተረጋገጠ በኋላ የመቁጠሪያ ቁጥሮች አመሠራረት እናያለን። በዚህ የመቁጠሪያ ቁጥሮች አመሠራረት ላይ በመመርኮዝ እነዚህ ሆል ነምበርስ (ሁሉም ቁጥሮች) የቁጥሮች መሠረት ለመሆናቸው የምናየው ይሆናል። ለዚህም ከ0-9 ባሉት ቁጥሮች ሁሉንም ቁጥሮች መመሥረት ይቻላል።

መልመጃ አንድ

ፀ	ፀ	0	0
ፑ	1	1	1
ገ	2	2	2
ገ	3	3	3
ሃ	4	4	4
ሄ	5	5	5
ፀ	6	6	6
ፀ	7	7	7
ፀ	8	8	8
ፀ	9	9	9

መልመጃ ሁለት

0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9

መልመጃ ሦስት

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ክፍል ሁለት

የመቁጠሪያ ቁጥሮች

አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነምበርስ) ብቻ በመጠቀም መቁጠሪያ ቁጥሮችን መመሥረት እንደሚቻል እንደ።

ተከታታይ የመቁጠሪያ ቁጥሮች አሠራር

1. የአሠራር ዘዴ (ወደ ጉን)
 - 1.1. አንድ ትልቅ ካሬ 10 ሳንቲ ሜትር በ10 ሳንቲ ሜትር የሆነ መሥራት.
 - 1.2. በካሬው ውስጥ ወደ ጉን ዘጠኝ መስመሮች ማስመር እንደ ገና ከላይ ወደታች ዘጠኝ መስመሮች ማስመር (ወደጉን-ወደታች አሥር ካሬዎች ወዲያውኑ ይመሠረታሉ)
 - 1.3. ወደ ጉን በተሠመሩት መስመሮች ውስጥ ከመጀመሪያ ትናንሽ ካሬዎች በመጀመር (በሰንጠረዥ) የመጀመሪያ መሥመር ላይ ሁለት የተለያዩ ቀለማትን በመጠቀም ከ 0,1,2,39. መፃፍ ለምሳሌ የመጀመሪያው ትንሽ ካሬ ውስጥ _____0, _____1, _____2, _____3, በማድረግ እስከ _____9 መፃፍ
2. ከላይ ወደታች (ቨርቲካል ላይድ)
 - 2.1. ከላይ ወደታች በቁጥር 1.3 ላይ ቁጥሮች ጻፍ በተባለው መልክ _____1, _____2,9 ከቁጥሩ በፊት ያለው ባዶ መስመር ላይ ዜሮ በመጨመር እስከ ዘጠኝ መፃፍ።

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

እዚህ ደረጃ ካደረሳችሁ በኋላ ሌላ የዚህ አይነት ካራ በመሥራት ምን ላይ እንደምትደርሱ ማየት።

(ለጀማሪዎች በትዕዛዙ መሠረት ካራውን ከነቁጥሮቹ ተሠርቶ ቢቀርብላቸው የተሻለ ሊረዱና ሊማሩበት ይቻላል)

ሠንጠረዥ ሁለት

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

1-0 የቁጥር ገበታ

↓		↓
-0	-1 -2 -3- 4 0	9 በየአትላሜቸው ይወረዳሉ
1 0	1	9
2 0	2	9
3 0	የመቁጠሪያ ቁጥሮች	3 9
4 0	ካፕቾን በኋላ እስካሁን	4 9
5 0	ሰንጠረዥ 1እና2 መሆኑ	5 9
6 0	ቀርቶ የቁጥር ስሌት	6 9
7 0	(ገበታ) ይሆናል	7 9
8 0		8 9
9 0		9 9

ውጤቱ የመቁጠሪያ ቁጥሮችን ሲሰጠን-ሰ-2= ስሌዳ (ገበታ) ይሆናል

(---0) የቁጥር ገበታ (የመጀመሪያ የቁጥር ገበታ)

00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69
70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99

ይህ የቁጥር ገበታ የመጀመሪያ የቁጥር ገበታ ነው። መጀመሪያ (አንደኛ) የቁጥር ገበታ ሊሆን የቻለው (-0) የሚባለውን የምስጢር ስም (ኮድ) ሊይዝ የቻለው ከመጀመሪያ ቁጥሮች ጀምሮ ዘጠና ዘጠኝ ላይ በማቆም የመጀመሪያ መቁጠሪያ ቁጥሮች ማስተማሪያ ተብሎ ይያዛል። መቁጠሪያ ቁጥሮቹም 1-99 ናቸው።

1.....0 ሰንጠረዥ

100	101	102	103	104	105	106	107	108	109
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

እነዚህ ቁጥሮች ወደ ጉን ማስፈር

1-0	1 0 0, 1 0 1, 1 0 2, 1 0 3 \ 1-0....1 - 9	
1	↓	↓
2	1 1 0 1 1 1 1 2 1 1 3	1 1 9
3	2 2 2 2	2
4	3 3 3 3	3
5	4 4 4 4	4
6		
7		
8		
9	9 9 9 9	9

ወደታች ወራጆች ናቸው

1— 0 የቁጥር ገበታ (100-199)

100	101	102	103	104	105	106	107	108	109
110	111	112	113	114	115	116	117	118	119
120	121	122	123	124	125	126	127	128	129
130	131	132	133	134	135	136	137	138	139
140	141	142	143	144	145	146	147	148	149
150	151	152	153	154	155	156	157	158	159
160	161	162	163	164	165	166	167	168	169
170	171	172	173	174	175	176	177	178	179
180	181	182	183	184	185	186	187	188	189
190	191	192	193	194	195	196	197	198	199

1-0, 1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 1-8, 1-9. እነዚህ ቁጥሮች በየአቅጣጫቸው ቁልቁል እስከ መጨረሻው በመውረድ የቁጥሩን ገበታ ሙሉና የሚቆጠሩ ቁጥሮችን ይመሠርታሉ።

በተጨማሪ የቁጥር ገበታ መሥራት ካስፈለገ የቁጥሮችን ገበታ የኮድ (ምስጢር) ስማቸውን ከመጀመሪያው ጀምሮ በሚከተለው መልኩ ማስቀመጥ ይቻላል።

----0	= የመጀመሪያው	የቁጥር ገበታ	ከ1-99
1----	= ሁለተኛው	»	»
2----	= ሦስተኛው	»	»

በዚህ መልኩ እስከተፈለገ ድረስ የቁጥር ገበታዎች መሥራት ይቻላል። ቁጥሮችን ሙሉ ለማድረግ ቁልቁል የሚወርዱት ቁጥሮች ወራጅ (Descending numbers) ተብለው ይጠራሉ።

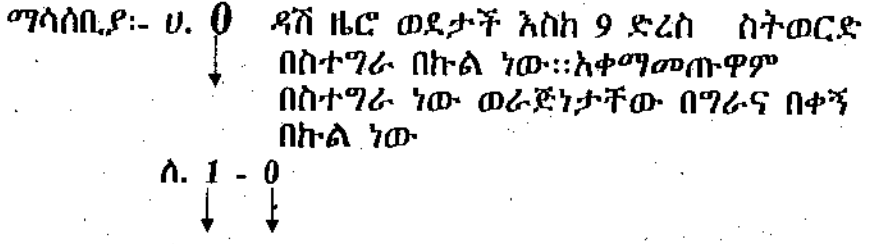
እስካሁን ወጤታቸው የተሠራላቸው ስንጠረዦች ውስጥ የሠፈሩትን የመቁጠሪያ ቁጥሮችን ሊመሠርቱ የቻሉት ከ 0, 1, 2 ... 9 ባሉት ብቻ መሆኑንና እንዴትስ የመቁጠሪያ ቁጥሮቹ ማለትም 1-99 ሊመጡ የቻሉበትን በዝርዝር ማስረዳት አስፈላጊ ይሆናል።

ከዚያም ደረጃ በደረጃ ከ 0-9, ከ 10-19, ከ 20-29 ወዘተ በማስተማር ስንጠረዦቹ ውስጥም ተሠርቶ በሚቀርብላቸው ላይ ሊሞሉ እንዲችሉ ማድረግ።

በመቀጠልም ደረጃ በደረጃ ያሉትን አቅማቸው እስከፈቀደና ደረጃ እስከወሰነ ድረስ ለማስተማር መሞከር።

እንደገና የቁጥሮችን ገበታ የምስጢር (ኮድ) በመነሳት ያሉትን ሁሉ እንደተቀባዮቹ ደረጃ ማቅረብ።

---0	=	1 - 99	4-0	=	400 - 499
1----	=	100 - 199	5-0	=	500 - 599
2----	=	200 - 299	6-0	=	600 - 699
3----	=	300 - 399	7-0	=	700 - 799
			8-0	=	800 - 899
			9-0	=	900 - 999

ከ 0.....9 ባሉት አጠቃላይ ቁጥሮች (ሆልነምበርስ) ተከታታይ የሆኑ የመቁጠሪያ ቁጥሮች በሚመሠረቱበት ወቅት ሊጤኑ የሚገባቸውን ዘዴዎች ማስገንዘብ በማስፈለጉ ይህንን የጥንቃቄ አምድ ማከል ለትምህርቱ ግልፅነት ይጠቅማል።

ስለዚህ የመቁጠሪያ ቁጥሮችን በምንሠራበት ጊዜ ለይተን ማወቅ የሚያስፈልጉን ሊዘነጉ የማይገባቸው ሁለት ዘዴዎች አሉ።

1-የመጀመሪያውን የቁጥር ገበታ የአንድንና የአሥር ቤትን አጠቃልሎ የሚይዘው 1-0 የምስጢር (ኮድ) ያለውን በምንሠራበት ጊዜ ወደታች ወራጅ ቁጥሮች (ዲሴንዲንግ ነምበርስ) በስተግራ ያሉት ብቻ ናቸው።

9 0 0	9 0 1	9 0 2	9-3	9-4	9 0 9
↓ 1 ↓	1	1				9 1 9
9 2 0	2	2				9 2 9
3	3	3				3
4	4	4				4
5	5	5				5
↓ 6 ↓	6	6				↓ 6 ↓

990 9 9 999

2- ሁለተኛው የቁጥር ገበታ የሆነውን የአንድ ቤት፣ የአሥር ቤት፣ የመቶ ቤትን አካትቶ በመያዝ የሚታዘውና እስከ ተፈለገ ድረስ ቁጥሮችን ልንሠራበት የሚያስችልን የቁጥር ገበታዎች /1-0/ የምስጢር /ኮድ/ እና /2-0/ /3-0/ /4-0/ /5-0/ /6-0/ /7-0/ /8-0/ /9-0/ ... በምንመሠርትበት ጊዜ ወራጅ ቁጥሮች በቀኛና በግራ ያሉት ሲሆኑ ከቁጥር ገበታው ተዘጋጅቶ ከ 0-9 ወደታች መሃል ለመሃል ተፅፎው የሚቀርቡት ግን ባለበት /መሃል/ ሆነው የሚታዩ ይሆናሉ።

1-0 የቁጥር ገበታ ሲሠራ ወደ ግን
 1-0, 2-0, 3-0,9- 0
 1-0 የቁጥር ገበታ ሲሠራ ወደታች

1 0 0	2 0 0	3 0 0	9 0 0
↓ 1 ↓	↓ 1 ↓	↓ 1 ↓		↓ 1 ↓
2	2	2		2
3	3	3		3
↓ 9 ↓	↓ 9 ↓	↓ 9 ↓		↓ 9 ↓

ሌሎችም የመቁጠሪያ ቁጥሮች ምሥረታ ከ 100 በላይ በዚህ አይነት ይቀጥላል።

ክፍል ሦስት የቁጥሮች ቤት አቆጣጠር

የቁጥሮች ቤት አቆጣጠር የሚጀመረው ከግራ ወደ ኛ ነው

